

Dnr:

Beslutad av:

Giltig: 2020-07-01 - 2021-06-30

Ryfors skola

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Innehåll

1. Resultat av utvärdering av fjolårets åtgärder	3
2. Mål för verksamhetens främjande, förebyggande och åtgärdande arbete	4
2.1 Specifika mål aktuellt läsår	4
3. Främjande och förebyggande insatser	4
4. Uppföljning och utvärdering	5
5. Skolans rutin för delaktighet.....	5
6. Hur elev och vårdnadshavare agerar	6
7. Skolans rutin för rapportering och utredning	6
8. Definitioner.....	7
9. Övrigt.....	8

1. Resultat av utvärdering av fjolårets åtgärder

- Det främjande arbetet med stöd av Skolverkets framtagna material ”främja likabehandling” är påbörjat. Materialet består av totalt 8 moduler med tillhörande arbetsmaterial. Totalt är 3 av 8 moduler genomförda. Arbetet resulterar i en ökad kunskap om styrkor och utvecklingsområden inom den egna skolans värdegrundsarbete.
- En vision för skolenheten är ännu inte framtagen.
- En ”Må bra vecka” genomfördes vecka 43 med diverse aktiviteter. FN-fokus i samband med att konventionen om barns rättigheter blev lag och trädde i kraft i januari år 2020. Bidrar till elevens ökade kunskap om deras rättigheter samt skapar en positiv skolmiljö.
- Barnkonventionstavlor är uppsatta och könsneutrala toaletter/toalettskyltar har tillkommit. Överlag har eleverna inte uppskattat de könsneutrala toalettskyltarna.
- En ny trivselenkät är framtagen för årskurs F-3. Trivselenkäten år 2019 har utgått från 30 frågor med bildstöd som eleverna anonymt har fått svara på om deras upplevda trivsel kring olika situationer och tillfällen under sin skoldag. Eleverna har i trivselenkäten var och en fått ta ställning till varje fråga och gradera sitt svar med hjälp av bildstöd. Vid sammanställning av resultatet har ett genomsnittligt omdöme genererats till varje fråga av det totala antalet svar i klassen. Totalt är fyra omfattande enkäter genomförda under läsåret; Den nya trivselenkäten för årskurs F-3, skolenkäten för årskurs 4 och för elever i fritidshem samt även en skolenkät till vårdnadshavare med barn i fritidshem.
De problem och riskområden som identifierats är kopplat till matron i matsalen samt till kränkningar främst i korridoren, omklädningsrummet och skolgården/rasterna. Framkommer även ett missnöje riktat kring miljön på toaletterna.
Från åk 2 och uppåt framhålls att negativa ord sprids och att resan till och från skolan kan upplevas negativ.
- Utifrån de resultat som framkommit i samband med trivsel- och skolenkäten har insatser på både individ, grupp och organisationsnivå genomförts för att främja likabehandlingsarbetet och förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Detta bland annat genom samverkan med skolans lärarlag och elevhälsoteam. Det som därefter kvarstår som ett fortsatt arbete presenteras bland de främjande- och förebyggande insatserna. Det resultat som framkommer i trivsel- samt skolenkätena skall matcha skolans åtgärder samt främjande- och förebyggande insatser. Det i sin tur kan ge eleven en ökad upplevelse av påverkan samt delaktighet.

2. Mål för verksamhetens främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

Ingen form av kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering ska förekomma på skolan.

Alla elever på skolan ska känna till vilka man vänder sig till om man upplever sig bli kränkt, trakasserad eller diskriminerad eller blir vittne till kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

All personal ska känna till vilket ansvar skolan har för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på skolan.

All personal arbetar aktivt för att främja en god skolmiljö och motverka alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

2.1 Specifika mål aktuellt läsår

- All personal arbetar tillsammans på skolan för att ett språk som är respektfullt och vänligt används. Eleverna ska redan under höstterminen ha en förståelse för att man inte säger vad som helst till vem som helst.
- Ta vara på och använda oss av det tvärprofessionella perspektivet i form av EHM - elevhälsomöte. Samverkan mellan lärare och elevhälsans professioner utgör ett nav i modellen.
- Planera samt genomföra rastaktiviteter för att främja gemenskap och motverka konflikter/kränkningar.
- Närvarande vuxen i kapprummet, korridor och omklädningsrum (utsatta ställen och specifika tidpunkter) för att motverka kränkningar.
- Träna sociala färdigheter i klassrummet bland annat genom kooperativt arbete.
- All personal arbetar för en god matro i matsalen.
- All personal arbetar för att elevens upplevda trivsel på vägen till- och hem från skolan skall präglas av en så trygg och positiv miljö som möjligt.
- Alla elever ska kunna gå på toa på skolan utan att känna obehag över toalettens miljö.

3. Främjande och förebyggande insatser

- Under läsåret år 2020/2021 fortsätter det främjande arbetet med stöd av skolverkets framtagna material ”främja likabehandling”. Ansvarig är rektor tillsammans med skolkuratoren.
- Under läsåret 2020-2021 kommer fokus riktas mot att arbeta fram en vision för skolenheten. Ansvarig är rektor.
- Trivselenkät för årskurs F-3 och skolenkät för årskurs 4-5 samt enkät för fritids. Ansvarig är rektor, skolkurator samt mentorer/fritidspersonal.

- Trygghetsvandring tillsammans med elevrådet. Ansvarig är rektor och skolkurator.
- Elevhälsomötet som en främjande, förebyggande och lärande modell implementeras och ersätter elevhälsoteamets forum.
- EHM – elevhälsomötet har regelbundna möten enligt fastställt kalendarium. Ansvarig är rektor.
- I slutet av vårterminen 2020 informeras vårdnadshavarna om att skolan inleder ett aktivt arbete för att minska användningen av kränkande ord/kommentarer på skolan. *Nolltolerans mot språkbruk innehållande nedsättande ord/kommentarer som kränker och sårar.* Under 2020-2021 fortskrider således ett aktivt arbete med hur vi talar med varandra och är mot varandra. Verbala övertramp dokumenteras och elevens vårdnadshavare informeras. Vid behov planeras ett möte med skola, vårdnadshavare och elev. Ansvarig är rektor tillsammans med all personal.
- Friluftsdagar och aktivitetsdagar anordnas för att främja de nya. klassbildningarna, till exempel i samband med skolstart. Ansvarig är all personal.
- Inskolning inför skolstart i förskoleklass enligt handlingsplan. Ansvarig är rektor samt lärare i förskoleklass.
- Föräldramöte och föräldraaktiviteter. Ansvarig är all personal.
- Fortsätta arbeta för en god matro i matsalen. Ansvarig är all personal och elever.
- Göra fler toaletter tillgängliga. Ansvarig är rektor.
- Planerade rastaktiviteter. Ansvarig är all personal.
- Närvarande vuxen vid utsatta områden/ställen och tidpunkter. Ansvarig är rektor samt all personal.
- Förtydliga för eleven vikten av att kontakta sin mentor eller annan personal på skolan, vid kränkningar som uppkommer i samband med att eleven tar sig till och från skolan.

4. Uppföljning och utvärdering

Fortlöpande under läsåret följs samtliga inkomna ärenden i systemet STELLA upp av rektor och kurator för att tidigt upptäcka och identifiera riskområden i den fysiska skolmiljön samt även tidigt sätta in insatser i enskilda elevärenden, elevgrupper och klasser. De främjande och förebyggande insatserna d.v.s. de planerade åtgärderna/aktiviteterna följs upp i EHM samt vid AE-möte och vid elevernas klassråd/elevråd. Föräldramöte samt genomförda enkäter är också forum för uppföljning. Ansvarig är rektor och all personal.

5. Skolans rutin för delaktighet

Planens upprättande har skett under ledning av skolans rektor tillsammans med skolkurator. Planen ska implementeras genom att personalen arbetar med den under arbetsplatsträffar. Eleverna deltar i arbetet, bland annat genom elevråd och klassråd. Resultatet från enkäterna är även en viktig del i upprättandet av planen samt efterlevnad av denna.

- All personal, elever och vårdnadshavare skall ha kännedom om Ryfors skolas likabehandlingsplan.
- Vid varje läsårsstart aktualiseras likabehandlingsplanen för all personal.
- All personal arbetar aktivt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom att omedelbart reagera och agera i det dagliga arbetet. Likaså genom kontinuerliga utvärderingar.
- Elever, vårdnadshavare och personal görs delaktiga i arbetet för allas lika behandling.
- Innehåll diskuteras på föräldramöte, i klassråd, elevråd och elevhälsomöte.
- All personal dokumenterar vid misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i det digitala programmet STELLA.
- Skolledning är ansvarig för att aktuell handlingsplan implementeras.

6. Hur elev och vårdnadshavare agerar

Om du som elev känner dig utsatt:

Berätta för någon i skolan vad som hänt. All personal på skolan är skyldig att ta det du säger på allvar. Tillsammans kan ni komma överens om hur ni går vidare för att kränkningen ska upphöra.

Om du som kamrat vet/känner till något:

Om du får veta att någon är utsatt, eller är orolig för att någon är det, berätta för din mentor eller någon annan vuxen på skolan som du har förtroende för.

Om du som vårdnadshavare får kännedom:

Om du ser eller misstänker att ditt barn är utsatt för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier i skolan så kontakta mentor, rektor eller någon från elevhälsan.

7. Skolans rutin för rapportering och utredning

Skolan har alltid en skyldighet att utreda när det kommer till någons kännedom att ett en elev upplever sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad. Det krävs alltså inga bevis för att något har hänt. Syftet med att utreda är att få tillräckligt med information och kunskap om situationen, så att den ansvariga för verksamheten kan bedöma vilka åtgärder som måste genomföras för att kränkningarna, trakasserier eller diskrimineringen ska upphöra.

Skyldigheten inbegriper även situationer som uppstår utanför skolan, om de fortsätter under skoltid. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till och från skolan eller på sociala medier. Rutiner för rapportering och utredning:

1. Någon i personalen får kännedom om att en elev upplever sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad.
2. Händelsen dokumenteras i STELLA, och rektor får därigenom kännedom om den inträffade händelsen via e-postmeddelande från STELLA.
3. Huvudman informeras automatiskt via STELLA. Ärendet diarieförs och en sammanställning redovisas för utbildningsnämnden vid nästkommande sammanträde.

4. Rektor inleder skyndsamt utredning, och beslutar om vem/vilka som ska delta i och ansvara för utredningen. Vid diskriminering utreder alltid rektor eller verksamhetschef.
5. Vårdnadshavare ska ges möjlighet till information om inträffade kränkningar som gäller det egna barnet.
6. Åtgärder, baserat på vad utredningen visar, vidtas där det visar sig att en kränkning eller diskriminering föreligger. Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att kränkningarna, trakasserierna eller diskrimineringen ska upphöra.
7. Hela utredningen dokumenteras i STELLA, eventuellt med bilagor.
8. För att förvissa sig om att inte upprepning sker ska åtgärderna följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna har varit otillräckliga måste det övervägas vilka ytterligare åtgärder som ska vidtas. Detta bör ske inom 14 dagar och dokumenteras i STELLA.
9. Vid eventuell misstanke om brott görs anmälan till polisen och anmälan till socialtjänsten kan också bli aktuellt.

8. Definitioner

Det finns ett antal viktiga begrepp att förstå och särskilja. Kränkningar och trakasserier kan ske mellan elever och mellan personal och elever. Diskriminering däremot förutsätter maktförhållande och kan bara ske mellan personal och elev i skolans verksamhet. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Nedan förklaras bl.a. skillnaderna mellan kränkande behandling, mobbning, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: en speciell form av trakasserier som innebär ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet och som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering innebär att någon missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering förutsätter maktförhållande och kan bara ske mellan personal och elev i skolans verksamhet. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Exempel på diskriminering finns på DO:s hemsida.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

9. Övrigt

Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO):

Du som elev kan kontakta Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO). De är till för dig som behöver stöd och rådgivning. Du kan ringa, skriva eller mejla.

Barn- och elevombudet (BEO) gällande mobbning och kränkningar

Box 23069

104 35 Stockholm

E-post: beo@skolinspektionen.se

Tel: 08-586 080 00

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Box 3686

103 59 Stockholm

E-post: do@do.se

Tel: 08-120 20 700